

Biography of Osias Hofstatter - Melancholy and Empathy

מספרים על הצייר אוזיאש הופשטטר

אוזיאש הופשטטר 1905-1994

- 1905 נולד בבוכניה, פולין שהייתה אז תחת שלטון אוסטרו הונגריה, למד פרק זמן ב"חדר" והצטיין ברישום
- 1914 המשפחה עברה לוינה, אח"כ להולנד ומשם לגרמניה
- 1919-1921 למד בבית הספר הריאלי היהודי בפרנקפורט
- 1921-1938 המשפחה חזרה להתגורר בווינה, הופשטטר עבד כמנהל חשבונות וסוכן נוסע
- 1938 ההורים נעצרו ע"י הגסטאפו, נשלחו לדכאו וניספו במחנות ההשמדה. הופשטטר נמלט לבריסל, בלגיה והחל בלימודי רישום וציור
- 1940 נשא לאשה את ארוסתו - אנה שבסטובה שהכיר בווינה. באותה שנה, לאחר פלישת גרמניה לבלגיה, בני הזוג נאסרו, הופרדו והופשטטר נשלח למחנה כפייה בדרום צרפת
- 1942 ברח לשווייץ, נעצר במחנות עבודה ואחרי ששוחרר החל ללמוד בביה"ס העירוני לאמנות בציריך
- 1946 חזר לוינה, פגש את אנה אשתו וסיים למודיו באקדמיה לאמנויות בווינה
- 1948 חזר לפולין, לימד אמנות והיה עורך אמנותי של שבועון בוורשה
- 1949 תערוכת יחיד ראשונה בבזל
- 1957 בני הזוג הופשטטר עלו לישראל מפולין והתיישבו בחולון. אוזיאש עבד לפרנסתו כשומר-לילה
- 1958 תערוכת יחיד ראשונה בישראל - גלריה כ"ץ
- 1963 זכה בפרס מטעם עיריית חולון
- 1967 זכה בפרס משרד החינוך בתערוכת "מגדל דוד"
- 1968 תערוכות יחיד במוזיאון לאמנות מודרנית, חיפה ובמוזיאון ישראל, ירושלים
- 1970 תערוכת יחיד בגלריה "דוגית" בתל-אביב - אקוורלים ורישומי דיות. התפטר מעבודתו כשומר ועבר להתגורר בפאתי נתניה שם הקדיש עצמו לציור
- 1971 ביאנלה סאו פאולו
- 1972 תערוכת יחיד בגלריית וולץ, זלצבורג
- 1973 תערוכת יחיד במרכז קמדן לאמנות, לונדון
- 1974 תערוכת יחיד רטרופקטיבית במוזיאון תל אביב
- 1976 זכה בפרס דיזנגוף מטעם עיריית תל אביב
- 1987 תערוכת יחיד במוזיאון הרצליה
- 1991 זכה בפרס זוסמן לאמנים העוסקים בנושא השואה, יד ושם, ירושלים

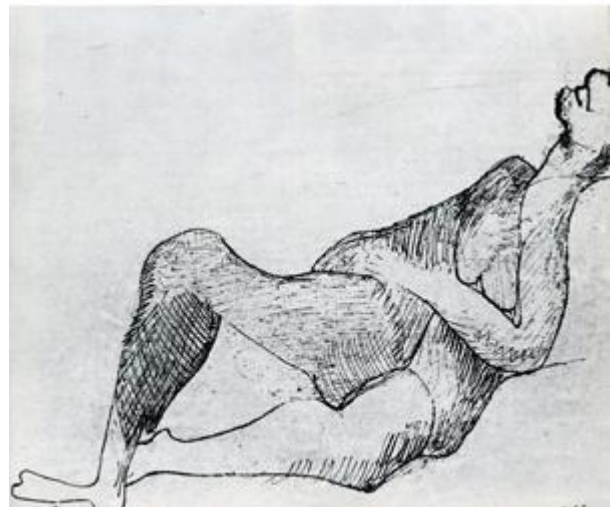
אוזיאש הופשטטר נפטר בשלהי שנת 1994 בבית האבות ברמת גן שבו התגורר וצייר בשנותיו האחרונות.

אוזיאש הופשטטר - רישום דיות - הבה נהיה שמחים

אוזיאש (ישעיהו) הופשטטר 1905-1994 עלה לישראל בשנת 1957 לאחר עשרות שנות נדודים ולא מעט סבל באירופה: פולין, אוסטריה, הולנד, גרמניה, בלגיה, צרפת, שוויצריה וחזרה לפולין. כבר בתערוכת היחיד הראשונה שלו בארץ ב-1958 נתגלה בייחודיותו האמנותית והאישית. הופשטטר הביא עימו, בנוסף על ידע מקצועי עשיר, גם עולם חוויות לא מוכר שהפליא באותנטיות שלו - המתח הנפשי של האמן, הדולה ממעמקים את שפעת הדמויות והמרקמים הנראים לכאורה לא מציאותיים אך במבט בוחן מתבררים כמשקפים את מציאות החיים והטבע דרך מבט הפנטסיה האישית של יוצרם. לכל ציור של הופשטטר ישנה משמעות אישית הנובעת מחזונו האנושי והאמנותי כאחד.

מלנכוליה ורחמים
ראיון עם
אוזיאש הופשטטר

אוזיאש הופשטטר - מלנכוליה ורחמים
ראיון עם אוזיאש הופשטטר - דן צלקה - פורסם ברבעון "ציור ופיסול" 1973

במבט ראשון בולט שינוי ברישומיך: הרקע נעשה בהיר, הדמויות אינן מגיחות מתוך החשיכה. האם זהו שינוי מהותי ?

הרקע של רישומי השתנה פעמיים. תחילה ציירתי רקעים בהירים מאד, אחר-כך חשוכים, עכשיו שוב חזרתי לבהירים. יכול להיות שהייתי זקוק לשחור, לחשוך, שהייתי תלוי בו להעגין בו את דמויותי. עכשיו אינני זקוק לזה, אני שקט יותר, אולי מאושר יותר, פחות חרד. פעם גם ביטאתי טרגדיה על ידי הרקע השחור. היום אינני זקוק לו ואני יכול לבטאה בקו או בכתם.

גם סוג הדמויות השתנה, העיוות, הראשים ?

בואי ארצה עורר בי ריתוק עצום אל העבר הרוחני של עמנו, אל המטפיסיקה שלו. הוא גם יצר אצלי פיצול שאולי התבטא בראשים רבים שיוצאים מאותו גוף, מאותו שורש, או ריבוי ראשים בתוך גוף האדם. אולי גם קשור השינוי בתמורה כוללת יותר. העולם שלי השתנה לאט. תחילה הייתי מאושר שיכולתי לקבוע התרשמות יפה ומעניינת. עכשיו אני מרגיש שכל דבר שאני עושה הוא רק טיוטה, שאין בעולם תמונה אחת גמורה. אני עובד מהר. אחר כך אני עובד שנים על התמונה, שנים רבות.

האם משום כך אינך שם תאריכים בתמונותיך ?

יש דברים שציירתי בוונה לפני שנים רבות ואני עובד עליהם עכשיו, מתקן אותם, מגלה בהם אפשרויות חדשות, בעצם הם הופכים לרישומים חדשים. מה אכתוב ? 73-47 ?

אבל האם אין כאן בעיה ? שינוי של יצירות שציירת לפני עשרים, שלושים שנה, באווירה אחרת, מתוך השקפה אחרת ?

פעם זה הטריד אותי, אבל עם הזמן ראיתי שאני צייר פרגמנטארי, מגשש, מלקט ומשנה. האמנות צריכה זמן רב. ואמנותי צריכה המון זמן. ההתפתחות שלי איטית. אולי לא אספיק להגיע לביטוי שיתקרב למיצוי ולשלמות, שאליהם אני שואף. אבל אין הדבר הזה מטריד אותי עכשיו. אני עושה כמיטב יכולתי. אני מנסה לעבוד הרבה, אני מנסה להעניק, לתת, להעשיר את הנושא, להיות עשיר בביטוי. תמיד לתת, להיות מכוון אל הטוב, לסלוד ולהירתע משנאה. הלהבה האיטית הבעורת בנפש האמן היא החשובה, הנשימה הארוכה. אולי יש בתוכי הנטע היהודי: כוח פנימי בעל התמדה.

נדמה היה שבתמונותיך ניסית לתת ביטוי לסוג של מחאה פילוסופית, של ביקורת קשה וכוללת.

אולי גם עכשיו מופיע היסוד הזה בתמונותי, אבל היום אני מרגיש אהבה וכבוד לעולם, אין לי חוסר כבוד לשום דבר. האמן נע בין כורח וחירות. אילו הייתי יכול הייתי נותן יותר נחמה, אבל אינני יכול לתת יותר. בהחלט, משהו מאד בסיסי השתנה אצלי בשנים האחרונות. פעם הרגשתי חשוב והעולם היה קטן, עכשיו העולם גדל, הוא נעשה עצום, נשגב. מראה זה נותן בי רגש של מלנכוליה. הוא גם נוטע ומחזק בי רגש של אחריות עצומה. כשאני מתבונן בעולם מתעוררת בי אחריות, לא רגש של יופי.

אחריות שפרושה אמונה, מוסר?

מוסר בהחלט. אין הציור הטוב אפשרי בלי המוסר. מונדריאן היה מוסרי בדרך עבודתו, בסגפנותו. השאיפה ליופי, בלי מוסר, בלי אחריות, איננה כלום, אלא מין אכסהיביציוניזם. וחלק גדול של האמנות של היום הוא פשוט מופע אכסהיביציוניסטי, מופע התלוי הרבה באנשי עסקים. אין דבר הרחוק ממני יותר, רחוק מיצירתי ומתפיסת עולמי שהיא מלאה יראת כבוד, מלנכוליה ורחמים ואין לה קשר עם הגישה הרואה ברעיונות רגועים וחולפים יצירת אמנות בפני עצמה. אני חושב שבזמן כמו שלנו נועד תפקיד חשוב ביותר למבקר. אני חושב על המבקר האידיאלי הזה כעל אישיות אמנותית מלאה אומץ לב וטוהר, לא בדיוק כמו המבקר של "ארט אינטרנשיונל" שכתב עלי כי את הדברים שאני רוצה לבטא אפשר להגיע אליהם על ידי עור מנוקה וצמוד בנעצים אל הקיר, המספיק לבטא סבל.

קיים צד דתי בסוג זה של אחריות לעולם.

הייתי אתאיסט וגם עכשיו קשה לי להאמין. אבל היום אני מחפש את האמונה ואת המיטיקה וכאן נקודת המוצא לחיפוש אחרי האמת שלי. האדם נולד עם סוד וכך גם מת. ואין שום מדע ושום טכניקה שיביאו לזה פתרון.

ואולם קשה לראות ברישומיך את השבת, את ההלל שאליהם היתה מכוונת אותך השקפתך. רואים בהרבה מהם הומור, עגמומיות, ריחוק.

אולי זהו צער המהול בהומור, צער על שאנחנו נועדנו לדברים גדולים כל כך, אבל איננו יכולים לעשות, איננו יכולים לתת.

האם אינך נותן בעצם מעשה אמנותיך ?

האמנות היא לא כלום. חשובים הם החיים, ההווה. אני מקבל אותם. אני מתפעל כל יום ממהו חדש, מצמח, מעץ-לימון או עץ-זית. ואני שם אליהם לב, אל הצמחים האלה, העצים, העצמים הצנועים מפני שאני רואה שהעולם כולו רוחני. אני מושפע מהצירים הגדולים של העבר, לא מהטכניקות שלהם, אלא מרוחם, אני לומד לראות שהעולם הוא רוחני. אצל רבים מהאמנים הגדולים של המאה שלנו הדבר שונה. פיקסאו הוא כמו כולנו, הוא מאמין בכוח האלים, כוח אחר אינו מבין. אין בו כמעט טרגדיה. מתגעגעים לברברים. האמנות שלי אינה יכולה למלא מקום של

אמונה, היא אינה תחליף לה. אני מצייר כדי לשרת את האדם. אני משלם באמנותי תמורת החלב או הלחם שאני אוכל. העיקר הוא החיפוש המתמיד אחרי הטוב, אחרי השלמות הפנימית, ביחוד אסור שתהיה שנאה כלשהי.

בעבר את סוג הדאגה הזאת, האהבה, ההתבוננות הארוכה ביטאו אמנים רבים על ידי ציור הטבע הדומם. איך מצייר טבע דומם ?

ניסיתי הרבה פעמים, אך תמיד מתגנב האדם אל התמונה, האדם מצטרף מיד, משהו דוחף אותי אל הדמות. תמיד קיבלתי השראה מבני אדם. אני אוהב לטייל בתל-אביב, אם כי עכשיו רואים שם בדרך כלל מכוניות ולא בני אדם. היא מזכירה לי קצת את וינה של פעם, דינאמית, מלאה טיפוסים צבעוניים וצורות חיים שונות.

רואים ברישומיך כמות מסוימת של "טיפוסים". אבל יש טיפולוגיה קבועה, שחוזרת. האם יש לך מושג מהי ?

אני חושב שזהו זוג, אני ואשתי בכל מיני צורות.

אוזיאש הופשטטר - הדפס - שיר השירים

בשנים האחרונות התחלת לצייר אקוורל ושמן. באקוורל ניכר חזק שאתה רשם וכך גם בשמן. אבל בין האקוורלים יש כאלה שהקו בהם בולט פחות.

והאקוורל הוא יותר אקוורלי, כמקובל ? אני בעצמי חלוק ביחס לזה. אינני יודע מה להעדיף. אבל בצבעי מים מצאתי לי כבר מזמן דרך קבועה יותר. בשמן אני עדיין מגשש ורק בשלוש השנים האחרונות השגתי כבר משהו מוגדר ויציב.

אל איזה ציירים בארץ אתה מרגיש קירבה ?

אינני יודע האם זה פרדוקס או לא אבל אני חושב שהטובים הם האבסטרקטיים, סטימצקי, לאה ניקל.

את מי אתה אוהב בין הרשמים ?

את תומס קרונר, את הירש.

אוזיאש הופשטטר - רישום דיות - שמחת חיים

על יצירתו של אוזיאש הופשטטר

מאת בנימין תמוז - פורסם בקטלוג התערוכה של הופשטטר בגלריה דוגית בתל-אביב 1970

ככל שהמאורעות בעולם עושים את מצבו של האדם נלעג, אומלל וחסר-מוצא יותר, כן הולך ומתרבה מספר האנשים הנמלטים אל האשליה, הבידור ומהומת-המעשים, המשכיחים מהם את הווייתם. הפגישה עם יצירתו הנפלאה של אוזיאש הופשטטר אוהזת בציצית-ראשם של המופלאים-שבבורחים ובכוח נורא היא מחזירה אותם אל רבדים תחתיים של מציאותנו הפנימית, ולמסתכל אין מפלט.

הפגישה עם יצירת-האמנות של אוזיאש הופשטטר מתרחשת באותו מקום בו היא נוצרת - במרתפים הרוחשים אימה, חושניות נואשת, כמיהה אל אור רחוק, המפציע מתוך שחור מקיף-כל. **בנימין תמוז 1970**

הצצה אל עולמו הפנימי של אוזיאש הופשטטר

מתוך קטלוג התערוכה הרטרופקטיבית של אוזיאש הופשטטר - ד"ר חיים גמזו - מוזיאון תל-אביב תשל"ד

הופשטטר הוא אמן הואריאציות האובציונאליות של נושא אחד: חייו הפנימיים. הוא אינו מספר את תולדות חייו כי אם מרמז, על ידי מיתאפורות וסמלים, על השלכותיהם הקאפקאיות. כה הופכים הסמלים לתמרורי דרך בחייו החולפים כאילו מחוץ לתחומי הזמן והמרחב.

הופשטטר אינו מטיף לשום אידיאולוגיה אתית או אסתטית. הבשורה היחידה שיצירתו נושאת בחובה היא תחושת האבסורד גדוש היסורים שבחיי האדם. יצירתו פורשת לנגד עינינו את פצעי האדם בימינו ומשמיעה באוזנינו את הד הצעקה החנוקה. עצם חייו של הופשטטר - חי נדודים מארץ לארץ, בריחה מגבול אל גבול, מכלא לנכר, חיים טעוני פחדים וחרדה - הם עדות לאבסורד וליסורים של תקופתנו. וכשהצבעתי לו על התדביקים והקרעים שביצירותיו, אמר לי: "החיים קרעוני ושסעוני, ואני קורע את הנייר", ומיד הוסיף: "אני מכיר רק בסוג אחד של אומץ-לב: גבורת היאוש". **ד"ר חיים גמזו 1974**

מקורות נוספים:

אוזיאש הופשטטר - גזית - ירחון לאמנות וספרות

אוזיאש הופשטטר - ויקיפדיה

אוזיאש הופשטטר - רישום דיות "הבה נהיה שמחים"

אוזיאש הופשטטר - ליטוגרפיה "שיר השירים"

אוזיאש הופשטטר - רישום דיות "שמחת חיים"

ראיון עם אוזיאש הופשטטר - אתר בין השמשות - מיכל עלמה מרקוס - 1990

אם ציוריו של אוזיאש הופשטטר קרובים לליבך, נשמח מאוד לקבל ממך אימייל עם פרטים כגון תקופות, סוג העבודות וכד' שמעניינים אותך. ברשותינו **יצירות נוספות של הצייר אוזיאש הופשטטר** שעדיין לא הספקנו להעלות לאתר ונשמח לשלוח לך פרטים לפי בקשתך.

If you like Osias Hofstatter and his paintings, you are most welcomed to send us an email describing your particular topics of interest such as preferred periods, types etc. We have **more works of the painter Osias Hofstatter** which we haven't yet found the time to upload, and we'll be glad to send you the information you require.